

1. Tajni agent

Vonj i dim i znoj kazina mučni su u tri ujutro. Tada habanje duše izazvano kockanjem s visokim ulozima – kompost pohlepe i straha i napetih živaca – postane nesnosno, i osjetila se prenu i zgnušaju.

James Bond odjednom je shvatio da je umoran. Uvijek je znao kad je njegovu tijelu ili umu dosta, i uvijek je postupao u skladu s tom spoznajom. To mu je pomagalo da izbjegne učmalost i osjetilnu tupost iz kojih se rađaju greške.

Neupadljivo se odmaknuo od ruleta za kojim je igrao i otišao načas stati uz mjedenu ogradu koja je u visini prsa okruživala najviši stol u *salle privée*.

Le Chiffre je još uvijek igrao i još uvijek, po svemu sudeći, dobivao. Pred njim je stajala neuredna hrpa točkastih žetona od sto tisuća. U sjeni njegove krupne lijeve podlaktice diskretno se smjestio stupić onih velikih žutih, vrijednih pola milijuna franaka svaki.

Bond je neko vrijeme promatrao taj zanimljivi, dojmiljivi profil, a zatim slegnuo ramenima da razvedri misli i otišao odande.

Pregrada koja okružuje *caisse* dopire vam sve do brade, a *caissier*, koji je najčešće tek niži bankovni činovnik, sjedi na visokom stolcu i raspolaže hrpicama novčanica i žetona. One su pak raspoređene na policama. Stoje, iza zaštitne pregrade, u razini vaših prepona. *Caissier* ima palicu i pištolj za osobnu zaštitu, a preskočiti pregradu i oteti nešto novčanica, a zatim skočiti natrag i umaknuti iz kazina kroz hodnike i vrata bilo bi nemoguće. K tome, *caissieri* uglavnom rade u paru.

Bond se pozabavio tim problemom dok je uzimao snop novčanica od stotinu tisuća, a zatim i snopove od deset tisuća franaka. Drugim dijelom svijesti dočarao si je sutrašnji redoviti jutarnji sastanak odbora kazina.

“*Monsieur Le Chiffre* zaradio je dva milijuna. Igrao je na uobičajen način. Gospođica Fairchild zaradila je milijun u sat vremena i zatim otišla. Tripot je izvela *banco* na *monsieuru* Le Chiffreu u roku od jednog sata, te napustila igru. Držala se staloženo. *Monsieur* vikont de Villorin zaradio je jedan cijelih dva milijuna za ruletom. Igrao je s maksimumom na prvo i posljednje tuce. Posrećilo mu se. Zatim je onaj Englez, gospodin Bond, povisio svoj dobitak na točno tri milijuna tijekom dva dana. Igrao je progresivni sustav na crveno za petim stolom. Duclos, *chef de partie*, ima točne podatke. Čini se da ustrajava i igra s maksimumima. Ima sreće. Kako se čini, dobrih je živaca. Tijekom večeri, *chemin de fer* zaradio je x , bakara je zaradila y , a rulet je zaradio z . Mali rulet, *la boule*, koji je ponovno bio slabo posjećen, i dalje stvara troškove.”

“*Merci, Monsieur Xavier.*”

“*Merci, Monsieur le Président.*”

Ili tako već nekako, pomislio je Bond kad je prošao kroz obrtna vrata *salle privée* i kimnuo glavom dokonom čovjeku u večernjoj odjeći čija je dužnost zapriječiti ljudima ulazak i izlazak uz pomoć električnog nožnog prekidača kojim se vrata mogu zaključati na prvi znak nevolje.

I odbor kazina sravnit će poslovne knjige i razići se na ručak po kućama ili *cafěima*.

Procijenio je kako bi za pljačku *caisse*, do koje Bondu nije osobno bilo stalo, već ga je samo zanimala, bilo potrebno deset dobrih ljudi, pri čemu bi se svakako moralo ubiti jednog ili dvojicu uposlenika, a deset ubojica koji neće propjevati ionako po svoj prilici nije moguće okupiti u Francuskoj, kao ni u bilo kojoj drugoj zemlji, kad smo već kod toga.

Nakon što je dao tisuću franaka *vestiaireu* i sišao prednjim stubištem kazina, Bond je čvrsto zaključio da Le Chiffre neće ni u kojem slučaju pokušati orobiti *caisse*, te potpuno izbacio tu mogućnost iz obzira. Radije se posvetio preispitivanju trenutnih tjelesnih dojmova.

Osjećao je suh, neugodan šljunak pod večernjim cipelama, ružan, rezak okus u ustima i nešto znoja pod rukama. Očne su mu jabučice bile nabrekle u dupljama. Prednji dio lica, nos i sinusi, bili su mu začepljeni. Duboko je udahnuo slatki noćni zrak i usredotočio osjetila i pozornost. Zanimalo ga je nije li mu netko pretražio sobu nakon što je otišao iz nje prije večere.

Prošetao je kroz široku aleju i prošao kroz vrtove do Hôtela Splendide. Osmjehnuo se *conciergeu* koji mu je predao ključ od sobe – broj 45, na prvom katu – i uzeo pristigli brzoglav.

Stigao je s Jamajke, a u njemu je pisalo:

KINGSTONJA XXXX XXXXXXX XXXX XXX
BOND SPLENDIDE ROYALE-LES-EAUX SEINE INFERIEURE HAVANA
PROIZVODNJA CIGARA SVE KUBANSKE TVORNICE 1915 DESET
MILIJUNA PONAHLJAM DESET MILIJUNA STOP U NADI DA JE TO
TRAŽENI IZNOS
POZDRAV

DASILVA

To znači da mu stiže deset milijuna franaka. Riječ je o odgovoru na zahtjev koji je Bond danas popodne putem Pariza poslao u svoje londonsko sjedište, zatraživši dodatna sredstva. Pariz je razgovarao s Londonom, gdje je Clements, šef Bondova odjela, obavio razgovor s M-om, koji se pak oporo osmjehnuo i kazao “Brokeru” da to riješi s Riznicom.

Bond je svojedobno radio na Jamajci, a paravan na zadatku u Royaleu bio mu je identitet vrlo bogatog klijenta tvrtke Messrs Caffery, glavnog uvoznika i izvoznika na Jamajci. Stoga ga se kontrolira putem Jamajke, preko šutljivja čovjeka koji vodi slikovni desk slavni karipskih novina, lista *The Daily Gleaner*.

Taj čovjek iz *Gleanera*, imenom Fawcett, bio je knjigovođa jednog od vodećih uzgajališta kornjača na Kajmanskom otočju. Kao jedan od onih Kajmanaca koji su se dragovoljno javili po izbujanju rata, završio je kao činovnik za isplatu osobnih dohodaka u malom uredu Mornaričke obavještajne na Malti. Na kraju rata, kad se teška srca morao vratiti

na Kajmansko, zapazio ga je odjel Tajne službe zadužen za Karibe. Temeljito su ga podučili fotografiji i još ponekim vještinama, a on se, nakon neupadljivog zauzimanja jednog utjecajnog čovjeka s Jamajke, probio do slikovnog deska *Gleanera*.

U razmacima između pregledavanja fotografija primljenih od velikih agencija – Keystonea, Wide-Worlda, Universala, INP-a i Reuter-Photoa – telefonski je dobivao kategorične upute od čovjeka kojega ne poznaje za obavljanje izvjesnih jednostavnih radnji za koje se traže isključivo apsolutna diskrecija, brzina i preciznost. Za te povremene usluge primao je dvadeset funti mjesečno na račun pri Kanadskoj kraljevskoj banci od strane izmišljenog rođaka iz Engleske.

Fawcettov je sadašnji zadatak bio bez odgode i u cijelosti prosljeđivati Bondu tekst poruka koje telefonski primi kod kuće od svoje anonimne veze. Ta mu je veza objasnila da ništa što bude trebao slati neće pobuditi sumnju Jamajačke pošte. Zbog toga se nije iznenadio kad je odjednom dobio posao honorarnog dopisnika za “Novinsku i fotografsku agenciju Maritime”, s ispostavama u Francuskoj i Engleskoj, uz dodatni mjesečni paušal od deset funti.

Osjećao se sigurno i motivirano, već se vidio s Ordenom Britanskog imperija na grudima i uplatio je prvu ratu za Morris Minor. Također je kupio dugo željeni zeleni štitnik za oči, koji mu je pomogao da se nametne kao važna osoba za slikovnim deskom.

Dio te pozadine primljenog brzojava prošao je Bondu kroz misli. Bio je naviknut na neizravnu kontrolu, koja mu je bila sasvim po volji. Imao je dojam da mu pruža svojevrsnu izolaciju, daje sat-dva vremena na raspolaganje pri podnošenju izvještaja M-u. Znao je da pritom vjerojatno griješi, da po svoj prilici u Royale-les-Eauxu postoji još jedan član Službe koji ispostavlja neovisne izvještaje, ali to mu je ipak pružalo iluziju da se ne nalazi samo 150 milja preko puta La Manchea od one mrtvačke uredske zgrade pokraj Regent’s Parka, odakle ga motre i prosuđuju oni malobrojni hladni mozgovi koji vode cijelu predstavu. Baš kao što Fawcett, kajmanski otočanin u Kingstonu, zna da bi, u slučaju da smjesti kupi taj Morris Minor umjesto da potpiše ugovor o preuzimanju na otplatu, netko u Londonu to vjerojatno doznao i zapitao se odakle mu toliki novac.

Bond je dvaput pročitao brzojav. Otrgnuo je obrazac s bloka na pultu (zašto da im daje karbon-kopije?) i napisao odgovor velikim slovima:

HVALA INFORMACIJA BI TREBALA BITI DOVOLJNA – BOND

Pružio ga je *conciergeu* i spremio brzojav s potpisom “Dasilva” u džep. Poslodavci ovog *conciergea* (ako ih ima) mogli bi mitom doznati sadržaj u mjesnoj pošti, ako *concierge* već nije parom otvorio omotnicu, ili pročitao sadržaj brzojava naopačke dok ga je Bond pisao.

Uzeo je ključ, rekao laku noć i okrenuo se prema stubištu, odmahnuvši glavom podvorniku u dizalu. Bond je znao kako pouzdan signal za opasnost dizalo može biti. Nije očekivao zateći nikoga na prvom katu, ali bilo mu je draže ne izlagati se riziku.

Tiho se penjući na vrhovima stopala, požalio je zbog preuzetnosti svoga odgovora M-u putem Jamajke. Kao kokkar, znao je da je greška pouzdati se u premalen kapital. Kako god bilo, M mu vjerojatno neće odobriti dodatna sredstva. Slegnuo je ramenima, skrenuo sa stuba u hodnik i tiho otišao do vrata svoje sobe.

Bond je točno znao gdje se nalazi prekidač, te je jednim glatkim pokretom stao na prag, otvorivši vrata do kraja i upalivši svjetlo, s pištoljem u ruci. Sigurna, prazna soba podsmjehnula mu se. Zanimario je poluotvorena vrata kupaonice, zaključao se, upalio svjetiljku uz uzglavlje i žarulje oko zrcala, te bacio oružje na počivaljku pod prozorom. Zatim se sagnuo i uvjerio da crna vlas s njegove vlastite glave i dalje leži netaknuta ondje gdje ju je ostavio prije večere, namještena preko procjepa ladice pisaćeg stola.

Zatim je pregledao jedva primjetan nanos praškastog talka na unutarnjem rubu porculanske kvake garderobnog ormara. Izgledao je netaknuto. Ušao je u kupaonicu, podigao poklopac vodokotlića i provjerio odgovara li razina vode malenoj ogrebotini na bakrenom plovku.

Pri obavljanju svega toga, pri pregledavanju tih majušnih protuprovalnih alarma, nije se osjećao ni glupo ni nezgrapno. Tajni je agent, a još je živ zahvaljujući tome što pomno slijedi potankosti svoga zvanja. Rutinske mjere opreza za njega nisu bile ništa nerazboritije nego što

bi bile za jednog dubinskog ronioca ili pokusnog pilota, ili bilo koga drugog tko zarađuje na opasan način.

Uvjerivši se da mu sobu nisu pretražili dok je bio u kazinu, Bond se skinuo i otuširao hladnom vodom. Zatim je pripalio sedamdesetu cigaretu toga dana i sjeo za pisaći stol s debelim svežnjem novca od uloga i dobitaka pri ruci, te upisao nekoliko brojki u malu bilježnicu. U dva dana igre zaradio je točno tri milijuna franaka. U Londonu su mu izdali deset milijuna, a naknadno je od Londona zatražio još deset. S tim iznosom na putu do ovdašnje poslovnice banke *Crédit Lyonnais*, raspoloživi kapital iznosi mu dvadeset tri milijuna franaka, odnosno otprilike dvadeset tri tisuće funti.

Nekoliko trenutaka Bond je nepomično sjedio i gledao kroz prozor prema tamnoj pučini, a zatim je gurnuo svežanj novčanica pod jastuk kićenog kreveta za jednu osobu, oprao zube, ugasio svjetla i s olakšanjem legao pod grube francuske plahte. Deset je minuta ležao na lijevom boku i spominjao se današnjih događaja. Zatim se okrenuo na drugu stranu i usmjerio um prema tunelu sna.

Posljednji mu je postupak bio zavući desnu šaku pod jastuk, tako da legne ispod drška *Colta Police Positive* kalibra 0,38 sa skraćenom cijevi. Zatim je zaspao, a kad su mu toplina i raspoloženje utruli u očima, crte lica vratile su mu se u zatvorenu masku, ironičnu, brutalnu i hladnu.